Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
MACIEJ SZPUNAR
8 päivänä maaliskuuta 2017[1]

**Asia C-570/15**

**X**
**vastaan**
**Staatssecretaris van Financiën**

(Ennakkoratkaisupyyntö – Hoge Raad der Nederlanden (Alankomaiden ylin tuomioistuin))

Ennakkoratkaisupyyntö – Asetus (ETY) N:o 1408/71 – Sosiaaliturva – Sovellettavan lainsäädännön määrittäminen – 13 artiklan 2 kohdan a alakohta ja 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohta – Tavallisesti kahden jäsenvaltion alueella työskentelevä henkilö – Henkilö, joka työskentelee yhdessä jäsenvaltiossa ja tekee osan työstään asuinjäsenvaltiossaan enimmäkseen kotoa käsin

## Johdanto

1. Tämän ennakkoratkaisupyynnön taustalla on Hoge Raad der Nederlandenissa (Alankomaiden ylin tuomioistuin) vireillä oleva menettely, jossa asianosaisina ovat X ja Staatssecretaris van Financiën (valtiovarainministeri) ja joka koskee tuloveron ja sosiaaliturvamaksujen maksamista vuodelta 2009.

2. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää unionin tuomioistuimelta ohjeita asetuksen (ETY) N:o 1408/71[2] II osastoon kuuluviin 13 ja 14 artiklaan sisältyvien lainvalintasäännösten tulkinnasta. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee erityisesti, onko henkilön, joka työskentelee yhdessä jäsenvaltiossa ja asuu toisessa jäsenvaltiossa ja joka myös tekee samalle työnantajalle osan työstään (noin 6,5 % työajasta) asuinjäsenvaltiossaan enimmäkseen työskentelemällä kotoa käsin, katsottava työskentelevän tavallisesti kahden jäsenvaltion alueella sovellettavan lainsäädännön määrittämiseksi.

1 Alkuperäinen kieli: englanti.

2 Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annettu neuvoston asetus, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1) (jäljempänä asetus N:o 1408/71). Asetus N:o 1408/71 kumottiin ja korvattiin 1.5.2010 alkaen sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 883/2004 (EUVL 2004, L 166, s. 1). Sitä voidaan kuitenkin soveltaa edelleen ajallisesti pääasiaan.

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

3. Asetuksen N:o 1408/71 1 artiklaan sisältyvät seuraavat ”palkatun työntekijän” ja ”itsenäisen ammatinharjoittajan” määritelmät:

”a) ’palkatulla työntekijällä’ ja ’itsenäisellä ammatinharjoittajalla’ tarkoitetaan:

i) henkilöä, joka on pakollisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen perusteella vakuutettu yhden tai useamman palkattujen työntekijöiden tai itsenäisten ammatinharjoittajien sosiaaliturvajärjestelmän taikka virkamiesten erityisjärjestelmän kattaman vakuutustapahtuman varalta”.

4. Asetuksen 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jollei 14 c tai 14 f artiklasta muuta johdu, henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia. Tämä lainsäädäntö määrätään tämän osaston säännösten mukaisesti.

2. Jollei 14–17 artiklasta muuta johdu:

a) jäsenvaltion alueella työskentelevä henkilö on tämän valtion lainsäädännön alainen, vaikka hän asuu toisen jäsenvaltion alueella ja vaikka hänen työnantajanaan toimivan yrityksen tai yksityisen henkilön kotipaikka on toisen jäsenvaltion alueella;”

5. Asetuksen 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdassa säädetään seuraavaa:

”2) Kahden tai useamman jäsenvaltion alueella tavallisesti työskentelevään henkilöön sovelletaan seuraavalla tavalla määrättyä lainsäädäntöä:

– –

b) Muu kuin a alakohdassa tarkoitettu henkilö on

i) sen jäsenvaltion lainsäädännön alainen, jonka alueella hän asuu, jos hän harjoittaa toimintaansa osittain tällä alueella tai jos hän työskentelee useille yrityksille tai useille työnantajille, joiden kotipaikat ovat eri jäsenvaltioiden alueella”.

## Pääasian tosiseikat

6. X on Alankomaiden kansalainen ja asui riidanalaisena vuonna 2009 Belgiassa.

7. Hän työskenteli kyseisenä vuonna Alankomaihin sijoittautuneen työnantajan palveluksessa kirjanpitopäällikkönä ja televiestintäsuhteiden päällikkönä.

8. Vuonna 2009 X työskenteli työnantajansa palveluksessa 1 872 tuntia. Niistä hän työskenteli 121 tuntia Belgiassa, mikä vastaa noin 6,5:tä prosenttia kokonaistyöajasta. Näistä 121 tunnista hän oli käyttänyt 17 tuntia käynteihin työnantajan Belgiassa sijaitsevien asiakkaiden luona ja 104 tuntia kotona työskentelyyn Belgiassa. Vuonna 2009 näitä kotityöskentelypäiviä oli yhteensä 13, kukin kestoltaan kahdeksan tuntia.

9. Kotona työskentelyyn sisältyi sähköpostien käsittelyä ja tarjousten lähettämistä. Belgiassa tehty työ ei ollut vakiintuneen mallin mukaista. X työskenteli kotona pääosin kesälomaa seuranneina viikkoina muttei talvella. Hänen työsopimukseensa ei sisältynyt kotona tai muualla Belgiassa työskentelyä koskevaa järjestelyä.

10. Muuten X työskenteli työnantajalleen (vuonna 2009 1 751 tuntia) Alankomaissa, sekä toimistossa että käydessään Alankomaissa sijaitsevien mahdollisten asiakkaiden luona.

11. X:n ja Staatssecretaris van Financiënin välinen riita-asia koskee vuoden 2009 tuloveron ja sosiaalivakuutusmaksujen arviointia. Riita-asiassa on kyse erityisesti siitä, kuuluiko X Alankomaiden pakollisen vakuutusjärjestelmän piiriin ja oliko hän siten velvollinen maksamaan sosiaalivakuutusmaksuja.

12. Käsitellessään rechtbank Zeeland-West-Brabantin (Zeeland-West-Brabantin tuomioistuin, Alankomaat) tuomiosta tehtyä valitusta gerechtshof 's-Hertogenbosch ('s-Hertogenboschin muutoksenhakutuomioistuin, Alankomaat) katsoi, että X on työskennellyt Belgiassa vain satunnaisesti vuonna 2009. Gerechtshof 's-Hertogenbosch totesi tältä osin, että

i) ei ollut viitteitä siitä, että työnantaja ja X ovat tarkoittaneet, että tämä työskentelee säännöllisesti Belgiassa,

ii) työskentely tapahtui tavallisesti Alankomaissa,

iii) asiakkaiden tapaaminen Belgiassa oli vain satunnaista ja

iiii) ei ole ilmennyt, että työnantaja ja X ovat sopineet kotona työskentelystä tai että siinä on kyse rakenteellisesta mallista.

13. Gerechtshof 's-Hertogenbosch totesi lisäksi, ettei X:n satunnaista työskentelyä Belgiassa pidä ottaa huomioon sovellettavan sosiaaliturvalainsäädännön määrittämisessä. Näin ollen kyseisen tuomioistuimen johtopäätös oli, että X työskentelee tavallisesti yhden jäsenvaltion eli Alankomaiden alueella, jolloin asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan perusteella on sovellettava ainoastaan Alankomaiden lainsäädäntöä.

14. X teki tuomiosta oikeuskysymyksiin rajoittuvan valituksen ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen.

15. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että oikeuskysymyksiin rajoittuvassa valituksessa nousee esille kysymys siitä, missä asetuksen N:o 1408/71 säännöksessä määritetään X:ään sovellettava lainsäädäntö. Yhtäältä, jos X:n työskentelyä Belgiassa ei oteta huomioon, sovellettaisiin asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohtaan sisältyvää yleistä lainvalintasääntöä, jonka mukaan sovellettava lainsäädäntö olisi työskentelyjäsenvaltion lainsäädäntö. Toisaalta, jos kyseinen työskentely kuitenkin olisi otettava huomioon arvioinnissa, 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan soveltamisesta seuraisi, että sovellettava lainsäädäntö vaihtuu Alankomaiden lainsäädännöstä Belgian lainsäädännöksi joka kerta, kun asianosaisen tosiasiallinen työskentely siirtyy Alankomaista Belgiaan, ja päinvastoin. Vaihtoehtoisesti voitaisiin katsoa, että X työskenteli tavallisesti kahden jäsenvaltion, Alankomaiden ja Belgian, alueella ja että sen vuoksi häneen on asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohtaan sisältyvän erityissäännön perusteella sovellettava ainoastaan asuinjäsenvaltion lainsäädäntöä.

## Ennakkoratkaisukysymykset ja menettely unionin tuomioistuimessa

16. Hoge Raad der Nederlanden päätti tässä tilanteessa lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Millä perusteella tai perusteilla on määritettävä, mitä lainsäädäntöä on asetuksen N:o 1408/71 perusteella sovellettava tilanteessa, jossa Belgiassa asuva työntekijä tekee pääosan työstään Alankomaissa alankomaalaisen työnantajan työntekijänä ja on asianomaisena vuonna tehnyt 6,5 prosenttia kyseisestä työstä Belgiassa kotonaan ja asiakkaiden luona niin, ettei siinä yhteydessä ole ollut kyse vakiintuneesta mallista, ja ilman, että hänen työnantajansa kanssa on sovittu Belgiassa työskentelystä?”

17. Ennakkoratkaisupyyntö, joka on päivätty 30.10.2015, saapui unionin tuomioistuimen kirjaamoon 5.11.2015. Alankomaiden, Belgian ja Tšekin hallitukset sekä Euroopan komissio esittivät kirjallisia huomautuksia. X, Alankomaiden hallitus ja komissio esittivät suulliset lausumansa 14.12.2016 pidetyssä istunnossa.

## Asian tarkastelu

18. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko henkilön, joka työskentelee yhdessä jäsenvaltiossa ja asuu toisessa jäsenvaltiossa ja joka kyseessä olevana vuonna teki samalle työnantajalle pienen osan työstään (noin 6,5 prosenttia työajasta) asuinjäsenvaltiossaan enimmäkseen työskentelemällä kotoa käsin, katsottava työskentelevän tavallisesti yksinomaan ensiksi mainitussa jäsenvaltiossa vai molemmissa jäsenvaltioissa asetuksen N:o 1408/71 13 ja 14 artiklan soveltamiseksi.

19. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii näin selvittämään, mitä lainsäädäntöä tällaiseen henkilöön on sovellettava asetuksen N:o 1408/71 II osaston säännösten nojalla.

20. Asianosaisten ja muiden osapuolten tästä seikasta esittämät näkemykset vaihtelevat.

21. Istunnossa X väitti, että hänen olisi katsottava työskennelleen tavallisesti kahdessa jäsenvaltiossa ja häneen olisi siten sovellettava asuinjäsenvaltion lainsäädäntöä asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti. Hän myös totesi, että hänellä on oikeus työskennellä kotoa käsin ja että hänen kotona suorittamansa tehtävät, kuten sähköposteihin vastaaminen ja asiakkaisiin yhteydessä oleminen puhelimitse, liittyvät hänen pääasiallisiin työtehtäviinsä. Hän väitti lisäksi, että nämä tehtävät on otettava huomioon sovellettavaa lainsäädäntöä määritettäessä.

22. Toisaalta väliintulijoina olevat jäsenvaltiot ja komissio katsovat, että asetusta N:o 1408/71 olisi tulkittava siten, että Belgiassa asuvan työntekijän, joka tekee pääosan työstään Alankomaissa alankomaalaisen työnantajan työntekijänä ja joka on lisäksi asianomaisena vuonna tehnyt 6,5 prosenttia kyseisestä työstä Belgiassa, olisi katsottava työskennelleen ainoastaan Alankomaissa ja kuuluvan Alankomaiden sosiaaliturvalainsäädännön piiriin mainitun asetuksen 13 artiklan 2 kohdan a alakohtaan sisältyvän lex loci laboris -lainvalintasäännön mukaisesti.

23. Unionin tuomioistuin on johdonmukaisesti katsonut, että asetuksen N:o 1408/71 II osaston, johon 13 ja 14 artikla kuuluvat, säännökset muodostavat kattavan ja yhtenäisen lainvalintasääntöjen järjestelmän, jolla pyritään varmistamaan, että unionin alueella liikkuvat työntekijät ovat ainoastaan yhden jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmän alaisia, jotta vältettäisiin sovellettavien kansallisten lainsäädäntöjen päällekkäisyys ja ne vaikeudet, joita siitä voi seurata. [3]

3 Ks. erityisesti tuomio 24.3.1994, Van Poucke (C-71/93, EU:C:1994:120, 22 kohta).

24. Käsiteltävässä asiassa sen ratkaisemiseksi, kuuluuko tarkasteltava tilanne asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohtaan sisältyvän yleisen lainvalintasäännön (lex loci laboris) vai 14 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohtaan sisältyvän erityissäännön (lex domicilii) soveltamisalaan, on selvitettävä, olisiko X:n toiminta Belgiassa otettava huomioon näiden säännösten soveltamiseksi.

25. Jos kyseinen toiminta otetaan huomioon, X:n on katsottava työskennelleen tavallisesti kahden jäsenvaltion alueella asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitetulla tavalla. Muussa tapauksessa sovelletaan saman asetuksen 13 artiklan 2 kohtaan sisältyvää yleistä lainvalintasääntöä.

26. Huomautan, että se seikka, että X työskentelee yhdelle ja samalle työnantajalle, ei suinkaan estä asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan soveltamista. Kuten tuomiossa Calle Grenzshop Andresen on jo todettu, mainittua säännöstä voidaan myös soveltaa, kun kysymyksessä oleva henkilö harjoittaa toimintaansa kahden tai useamman eri jäsenvaltion alueella yhden ja saman yrityksen lukuun. [4]

27. Käsiteltävässä asiassa ei myöskään vaikuta olevan epäselvyyttä siitä, ettei X:n toiminta Belgiassa kuulu asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun lähettämisen piiriin, koska hän harjoittaa toimintaansa Belgiassa ilman aikarajaa ja suorittaa osittain pääasiallisia työtehtäviään kotona työnantajansa hiljaisella suostumuksella.

28. Asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan olettama perustuu tilanteeseen, jossa kyseinen henkilö työskentelee ”tavallisesti” kahden tai useamman jäsenvaltion alueella ja myös harjoittaa toimintaansa ”osittain” asuinjäsenvaltiossaan.

29. Mainitussa säännöksessä käytetyt käsitteet viittaavat siihen, että työntekijän asuinjäsenvaltiossa suoritetun työskentelyn laajuuden on täytettävä tietty vähimmäistaso. Muutoin myös vähämerkityksisen tai satunnaisen toiminnan harjoittaminen voisi johtaa 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan oikeudellisiin seurauksiin. Asetuksen N:o 1408/71 II osastoon sisältyvien lainvalintasääntöjen soveltamiseen kohdistuisi siten riski niiden kiertämisestä. [5]

30. Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut itsenäisen ammatinharjoittamisen yhteydessä, ilmaisu ”tavallisesti” edellyttää, että asianomainen henkilö harjoittaa tavanomaisesti ”merkittävässä määrin” toimintaa sen jäsenvaltion alueella, jossa hänellä on kotipaikka. [6]

31. Tämän tulkinnan kanssa ei ole ristiriidassa tuomio Calle Grenzshop Andresen, jossa katsottiin, että tanskalainen työntekijä, joka asuu Tanskassa ja työskentelee Saksassa mutta joka suorittaa säännöllisesti työtä Tanskassa useita tunteja viikossa, kuuluu asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan soveltamisalaan. [7] Kyseinen henkilö työskenteli johtajana Saksassa, lähellä Tanskan rajaa sijaitsevassa yrityksessä ja työskenteli myös työnantajalleen noin 10 tuntia viikossa Tanskassa hoitaen koordinointi- ja valvontatehtäviä. Julkisasiamies Lenzin mainitussa asiassa esittämästä analyysistä ilmenee selvästi, ettei tätä asuinjäsenvaltiossa harjoitettua toimintaa voitu pitää mitättömänä. [8]

4 Tuomio 16.2.1995 (C-425/93, EU:C:1995:37, 13 kohta).

5 Huomautan, että asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 kohdan a alakohdalla muutettiin aiemmin asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohtaan sisältynyttä lainvalintasääntöä ottamalla käyttöön edellytys, jonka mukaan henkilön on harjoitettava ”huomattavaa” osaa toiminnastaan asuinjäsenvaltiossa.

6 Tuomio 30.3.2000, Banks ym. (C-178/97, EU:C:2000:169, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

7 Tuomio 16.2.1995 (C-425/93, EU:C:1995:37).

8 Tuomio 16.2.1995, Calle Grenzshop Andresen (C-425/93, EU:C:1995:37, 15 kohta) ja julkisasiamies Lenzin ratkaisuehdotus Calle Grenzshop Andresen (C-425/93, EU:C:1995:12, 28–33 kohta).

32. Tuomiossa Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe unionin tuomioistuin katsoi, että sen määrittämiseksi, onko henkilön katsottava työskentelevän tavallisesti kahden tai useamman jäsenvaltion alueella, on otettava huomioon erityisesti palkkatyön luonne, sellaisena kuin se on määritelty sopimusasiakirjoissa, sen arvioimiseksi, onko ennakoitavissa olevissa töissä kyse useamman jäsenvaltion alueelle muuten kuin satunnaisesti jakautuvasta palkkatyöstä, ja otettava huomioon myös suoritettu tosiasiallinen työskentely. [9]

33. Tästä oikeuskäytännöstä seuraa, että sen määrittämiseksi, työskenteleekö henkilö tavallisesti toisen jäsenvaltion alueella asetuksen N:o 1408/71 13 ja 14 artiklan soveltamiseksi, olisi otettava huomioon toiminnan laajuus ja merkitys sopimusasiakirjojen perusteella ja työntekijän suorittama tosiasiallinen työskentely.

34. Käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, että X:n asuinjäsenvaltiossaan harjoittamaan toimintaan käyttämä työaika on 6,5 prosenttia hänen kokonaistyöajastaan kyseisenä ajanjaksona. Belgiassa tosiasiallisesti suoritetun työn laajuus on nähdäkseni vahva osoitus siitä, että kyseisellä toiminnalla on hyvin vähäinen merkitys koko sopimussuhteen kannalta tai, kuten komissio esittää, että sitä harjoitetaan ainoastaan ”satunnaisesti” hänen työtehtäviensä pääosaan verrattuna.

35. Työn kesto ei mielestäni ole ainoa ratkaiseva tekijä. On tarpeen ottaa huomioon muitakin seikkoja, kuten toiminnan luonne ja olosuhteet, jossa sitä harjoitetaan. [10]

36. Käsiteltävässä asiassa X:n toiminta Belgiassa koostui satunnaisista asiakaskäynneistä ja pääosin kotoa käsin työskentelystä, mistä ei ole sovittu nimenomaisesti työnantajan kanssa tai mille ei ole olemassa tiettyä mallia.

37. Huomautan, että yksi digitaalisen talouden etu – tai joillekin henkilöille kirous – on se, että työntekijää voidaan pyytää tai hänen voidaan sallia tehdä osa työpaikalla suoritettavista tehtävistään muualla ollessaan, mahdollisesti kotoa käsin.

38. Tällaisen työjärjestelyn erityisyys piilee siinä, että se saattaa heikentää erityisen työpaikan käsitettä merkityksellisenä tekijänä sen jäsenvaltion määrittämiseksi, jolla on läheisin yhteys työsuhteeseen. Henkilö voi tehdä etätyötä tietokoneellaan tai puhelimellaan kotona tai matkoilla, ja tällainen työskentelytapa voi muodostaa merkittävän osan työstä. Unionin tuomioistuimen on tulevaisuudessa ratkaistava, miten tämä seikka olisi otettava huomioon sovellettavan sosiaaliturvalainsäädännön määrittämiseksi.

39. Tämä näkökohta ei tule esille käsiteltävässä asiassa, koska on myös muita viitteitä – työn pieni osuus ja sopimusasiakirjoista ilmenevän rakenteellisen mallin puuttuminen – siitä, että X:n toiminta asuinjäsenvaltiossaan oli luonteeltaan vähämerkityksistä.

40. Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa kotoa käsin työskentely ei ilmene nimenomaisesti sopimusasiakirjoista, jossa kyseessä ei ole rakenteellinen malli ja jossa kotona työskentely lisäksi muodostaa verrattain pienen prosenttiosuuden kokonaistyöajasta, on nähdäkseni selkeästi epäasianmukaista tukeutua tähän seikkaan asetuksen N:o 1408/71 13 ja 14 artiklan soveltamiseksi.

41. Katson näin ollen, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa työntekijän samalle työnantajalle toisessa jäsenvaltiossa harjoittamaa toimintaa, joka muodostaa noin 6,5 prosenttia työajasta ja jota lisäksi harjoitetaan enimmäkseen työskentelemällä kotona, on pidettävä vähämerkityksisenä, eikä sitä pidä ottaa huomioon asetuksen N:o 1408/71 13 ja 14 artiklan

9 Tuomio 4.10.2012, Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe (C-115/11, EU:C:2012:606, 44 ja 45 kohta).

10 Ks. vastaavasti tuomio 12.7.1973, Hakenberg (13/73, EU:C:1973:92, 20 kohta) ja julkisasiamies Lenzin ratkaisuehdotus Calle Grenzshop Andresen (C-425/93, EU:C:1995:12, 32 kohta).

soveltamiseksi. Tällaisessa tilanteessa olevan henkilön on siten katsottava työskentelevän tavallisesti ainoastaan yhdessä jäsenvaltiossa, ja häneen on sovellettava asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohtaan sisältyvän yleisen lainvalintasäännön perusteella määräytyvää lainsäädäntöä.

42. Huomautan toissijaisesti, että tätä päätelmää vaikuttaa tukevan asetuksen N:o 987/2009 [11] 14 artiklan 5 kohdan b alakohdassa käyttöön otettu pienimuotoisen toiminnan käsite, jota selitetään sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän hallintotoimikunnan komission toimeksiannosta laatimassa käytännön oppaassa, jonka on tarkoitus auttaa kansallisia viranomaisia asetuksen N:o 883/2004 lainvalintasääntöjen soveltamisessa. [12]

43. Käytännön oppaassa esitetyistä selityksistä ilmenee, että pienimuotoista toimintaa ei oteta huomioon määritettäessä sovellettavaa lainsäädäntöä sellaisen henkilön tapauksessa, joka työskentelee palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa. Henkilön, joka harjoittaa pienimuotoista toimintaa toisessa jäsenvaltiossa, ei voida katsoa harjoittavan toimintaa tavallisesti kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa. Pienimuotoisena pidettävä toiminta on oppaan määritelmän mukaan jatkuvaa mutta ajallisesti ja taloudellisesti merkityksetöntä. Sen mukaan toiminta, joka muodostaa alle 5 prosenttia työntekijän säännöllisestä työajasta ja/tai alle 5 prosenttia työntekijän kokonaispalkasta, katsotaan pienimuotoiseksi toiminnaksi. Toiminta voidaan luokitella pienimuotoiseksi myös sen luonteen perusteella: esimerkiksi epäitsenäistä toimintaa tai kotoa käsin tehtävää toimintaa voidaan pitää pienimuotoisena.

## Ratkaisuehdotus

44. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Hoge Raad der Nederlandenin esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97, on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa henkilön, joka työskentelee yhdessä jäsenvaltiossa ja asuu toisessa jäsenvaltiossa ja joka kyseessä olevana vuonna teki samalle työnantajalle pienen osan työstään – noin 6,5 prosenttia työajasta – jälkimmäisessä jäsenvaltiossa enimmäkseen työskentelemällä kotona, on katsottava työskentelevän yksinomaan ensiksi mainitussa jäsenvaltiossa kyseisen asetuksen 13 ja 14 artiklan soveltamiseksi.

11 Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16.9.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009 (EUVL 2009, L 284, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) N:o 465/2012 (EUVL 2012, L 149, s. 4), 14 artiklan 5 kohdan b alakohdassa säädetään seuraavaa: ”Pienimuotoista toimintaa ei oteta huomioon määritettäessä sovellettava lainsäädäntö perusasetuksen 13 artiklan nojalla. – –”

12 Euroopan komissio, Käytännön opas Euroopan unionissa (EU), Euroopan talousalueella (ETA) ja Sveitsissä sovellettavasta lainsäädännöstä, joulukuu 2013, s. 27.